

POVEZIVANJE MLADIH POVJESNIČARA NA GLOBALNOM NIVOU: RAZGOVOR S BLAŽOM ŠEVOM, PREDsjedNIKOM ISHA-E (INTERNATIONAL) 2020. GODINE

GLOBAL CONNECTING OF THE YOUNG HISTORIANS: CONVERSATION WITH BLAŽ ŠEVO, PRESIDENT OF ISHA (INTERNATIONAL) IN 2020

Povijest ima svoju budućnost! Svaka znanost, pa tako i povijest, ima svoja nekakva nacionalna pa i globalna kretanja. U historiografiji su nam poznata određena razdoblja poput historizma, modernizma i postmodernizma, a svi ti trendovi su krenuli upoznavanjem određenih autora s radovima drugih autora. Novo doba donosi nove mogućnosti. Danas, u 21. stoljeću, naše društvo je dobrano zakoračilo u procese europske integracije i globalizma. Tehnološki napredak nam je omogućio virtualnu eliminaciju velikih fizičkih udaljenosti, pa tako s nekim iz Beča ili iz New Yorka, možemo komunicirati kao da stoji pored nas. Upravo u vremenu u kojem živimo se pojavila mogućnost da više ne samo čitamo druge autore, nego da ih i upoznajemo uživo. Autori danas mogu uspostaviti nova znanstvena kretanja i direktnom komunikacijom. Za našu priču to znači da je došlo do ideje da se i studenti povijesti povežu međusobno na globalnoj razini. To znači da su upravo oni koji će i trasirati put

History has its future! Every science, including history, has its own national and global movements. In historiography, we are familiar with certain periods such as historicism, modernism and postmodernism, and all these periods started by introducing certain authors to the works of other authors. With new age come new possibilities. Today, in the 21st century, our society has taken a great step into processes of European integration and globalism. Technological advancements have enabled us to virtually eliminate long physical distances, and made it possible for us to communicate with someone from Vienna or New York as if they were standing next to us. It is in this time that we live in when an opportunity arose not only to read other authors but to meet them live. Today, authors can establish new scientific movements with direct communication. For our story, this means that there was an idea that would connect history students with each other on a global scale. This means that

znanstvenim kretanjima, dobili mogućnost upoznavanja i direktne komunikacije sa svojim kolegama već i prije samog punopravnog stupanja u akademski svijet. Kako je taj proces tekao, objasnio nam je prošlogodišnji predsjednik najveće globalne organizacije koja povezuje studente povijesti, student Odsjeka za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, **Blaž Ševo**.

Što je ISHA? Kako je krenulo s tom pričom, zašto je uopće osnovana i kako ta priča danas izgleda?

ISHA je međunarodna udruga studenata povijesti koja okuplja udruge studenata povijesti pri fakultetima gdje se ista predaje. Iako nije službeno tijelo koje predstavlja sve studente povijesti, u svojem je trideset godina dugom vijeku povezala na tisuće studenata povijesti i sličnih znanosti te vukla inicijative za opću korist studentske populacije. Sve je krenulo s padom željezne zavjese krajem osamdesetih, da bi se prva konferencija studenata povijesti, gdje se i službeno osnovala ISHA, održala 9. svibnja 1990. Glavni je motiv bio prijeći i srušiti željeznu zavjesu u akademskom, društvenom i socijalnom smislu budući da su se studenti s druge strane zavjese često suočavali s deficitom demokracije, pluralizma mišljenja i ekonomskim problemima. Tu je ISHA pružila mogućnost svima da pomoću konferencija iskuse nešto poput skraćenog Erasmusa s većim akcentom na akademskom aspektu. To je pružilo priliku za međukulturni dijalog i akademski napredak. Sjećam se da mi je jedan od osnivača i prvi predsjednik ISHA-e International, Zoltan Zarandy, pričao kako su par puta morali u prtljažniku dovesti sudionike na konferenciju jer države iz kojih su dolazili nisu dopuštale slobodni prolazak ljudi, robe i ideja. Danas je cijela priča manje dramatična jer je

those who will pave the way for scientific developments have been given the opportunity to meet and communicate directly with their colleagues even before entering the academic world. How this process went, was explained to us by last year's president of the largest global organisation that connects history students, a student of the Department of History at the Faculty of Humanities and Social Sciences in Split at the University of Split, **Blaž Ševo**.

What is ISHA? How did that story start, why was it founded at all, and what does that story look like today?

ISHA or an International Students of History Association is an association which brings together associations of history students at the faculties where it is taught. Although not an official body representing all history students, in its 30-year-long life it has connected thousands of students of history and other related sciences and has drawn initiatives for the general benefit of the student population. It all started with the fall of the Iron Curtain in the late 1980s, and the first conference of history students, where ISHA was officially founded, was held on the 9th of May in 1990. The main motive was to cross and tear down the Iron Curtain in academic, social and societal terms, especially since the students on the other side of the curtain often faced a deficit of democracy, pluralism of opinion and economic problems. Here, ISHA provided an opportunity for everyone to experience something like abbreviated Erasmus, through conferences with a greater emphasis on the academic aspect. This provided an opportunity for intercultural dialogue and academic progress. I remember one of the founders and the first president of ISHA International, Zoltan Zarandy, telling me that a couple of times they had to bring participants to the conference in

većina zemalja uključenih u ISHA-u ušla u Europsku uniju, ali ISHA još uvijek služi svrsi; povezuje, širi dijalog, toleranciju te stvara platforme za međustudentsku suradnju. Nažalost, pandemija je koronavirusa i opće zatvaranje granica uvelike naštetilo organizaciji i dobar je broj konferencija odgođen, što je pogodilo kako organizatore, tako i potencijalne sudionike, no cilj je prebroditi svjetsku krizu i nastaviti održavati veze kako bi se u budućnosti praksa povezivanja mogla nastaviti na dosadašnjoj razini.

Kako funkcionira organizacija ISHA-e? Tko joj i kako može pristupiti?

ISHA-i može pristupiti bilo koji student povijesti ili srodne znanosti, pa čak i studenti ne tako bliskih znanosti koji imaju interes za povijest jer je zadnjih godina stavljen jak naglasak na interdisciplinarnost i multiperspektivnost koja se amplificira prihvaćanjem studenata iz raznih znanstvenih polja u Organizaciju. Hijerarhijski je to organizirano tako da aktivni članovi (oni koji plaćaju deset eura godišnje) imaju pravo birati i biti birani na velikoj Godišnjoj konferenciji koja se obično održava na jesen. Kandidati prilažu svoje motivacije i kandidaturu nekoliko tjedana prije te se biraju: Internacionalno vijeće koje se sastoji od predsjednika, jednog ili dvoje dopredsjednika, tajnika, pomoćnog tajnika te blagajnika; Savjet čiji se članovi raspoređuju kao glasnogovornici određenih resora poput PR resora, Alumni i PhD resora, Projektnog resora itd.; pozicije poput Web administratora, urednika časopisa Carnival i dvoje nadzornika blagajničkih poslova. Iako okuplja lokalne sekcije iz kojih dolaze kandidati za rečene pozicije, ISHA se ne miješa puno u rad lokalnih sekcija dok god ne djeluju protivno Statutu i Odredbama ISHA-e International. Lokalne

the trunk because the countries they came from did not allow free passage of people, goods and ideas. Today, the whole story is less dramatic as most of the countries involved in ISHA have joined the European Union, but ISHA still serves its purpose. It connects, spreads dialogue, tolerance and creates platforms for inter-student cooperation. Unfortunately, the pandemic of the corona virus and the general closure of borders have greatly harmed the organization and a good number of conferences have been postponed, affecting both organizers and potential participants, but the goal is to overcome the global crisis and maintain ties so that future networking practices can continue as has been the case so far.

How does the ISHA organization work? Who can access it and in what way?

ISHA can be accessed by any history or related science student, even students not so close to history who have an interest in it because, in recent years a strong emphasis has been placed on interdisciplinarity and multiperspectivity amplified by accepting students from various scientific fields into the Organization. Hierarchically, this is organized so that active members (those who pay 10 euros a year) have the right to vote and be elected at the large Annual Conference that is usually held in autumn. Candidates submit their motivations and candidacies a few weeks in advance and can be elected in: An International Council consisting of a President, 1 or 2 Vice-Presidents, a Secretary, an Assistant Secretary and a Treasurer; Councils whose members are assigned as spokespersons for certain departments such as the PR department, the Alumni and PhD departments, the Project department, etc.; and positions such as Web Administrator, Carnival Magazine

se sekcije prijavljuju za organizaciju konferencija kojih obično ima četiri godišnje, a ISHA te konferencije potpomaže savjetima, vezama, propagandom i poticajima.

Zašto bi se student uopće priključio ISHA-i? Primjerice, zašto ste Vi pristupili?

Valja primijetiti kako se sve manje studenata, i to nije samo slučaj s povijesti, zanima za sudjelovanje u ovakvim vrstama aktivnosti. Glavna mi je motivacija bila prilika za putovanjem za relativno malen novac, upoznavanje ljudi iz cijelog svijeta, razmjena studentskih iskustava, upoznavanje novih kultura, dobra zabava i, naravno, akademski napredak. Prvo sam se upoznao s ISHA-om na lokalnoj razini zahvaljujući Anamariji Bašić, bivšoj predsjednici ISHA-e Split. Odvela nas je na druženje s kolegama iz ISHA-e Osijek koji su nas potakli da se prijavimo za Okrugli stol studenata povijesti na kojem smo doznali i za ISHA-u International, a usput i upoznali studente iz zadarske sekcije - Krešimira Baljkasa, Luku Kneza i Kristijana Dolića. Malo po malo doznao sam za ostale hrvatske sekcije. To su bile godine kada je ISHA bila u naponu snage u Hrvatskoj. Prva je konferencija izvan Hrvatske bila u Helsinkiju u ljeto 2017., gdje sam upoznao Antu Skelina, također Vašeg bivšeg člana uz, naravno, sijaset drugih ljudi. ISHA mi je zasigurno otvorila brojna vrata i ukazala na razne perspektive. Svake godine studentima u Splitu govorim o svojim pozitivnim iskustvima te ih potičem da se priključe jer, kao što rekoh ranije, to vam je kao skraćeni Erasmus, jako lijepo iskustvo dok ne postanete dio strukture, a onda je to mukotrpan posao, ha-ha, ali evo, osim na konferencija, studenti mogu sudjelovati i u radu časopisa Carnival koji ISHA izdaje na engleskom jeziku. Naravno, tu su i lokalne

Editor and 2 Cashier Supervisors. Although it brings together local sections from which candidates for said positions come, ISHA does not interfere much in the work of local sections as long as they do not act contrary to the Statutes and Regulations of ISHA International. Local sections apply for the organization of conferences, of which there are usually 4 annually, and ISHA supports these conferences with advice, connections, advocacy and incentives.

Why would a student join ISHA at all? For example, why did you join?

It should be noted that fewer and fewer students, and this is not just the case with history, are interested in participating in these types of activities. For me, the main motivation was the opportunity to travel for relatively small amounts of money, meet people from all over the world, exchange student experiences, meet new cultures, have fun and of course academic progress. I first got to know ISHA at the local level thanks to Anamarija Bašić, former president of ISHA Split. She introduces us with colleagues from ISHA Osijek who encouraged us to apply for the Round Table of History Students, where we then learned about ISHA International, and along the way met students from the Zadar section, Krešimir Baljkas, Luka Knez and Kristijan Dolić. Little by little I found out about other Croatian sections. Those were the years when ISHA was in full force in Croatia. The first conference outside of Croatia was in Helsinki in the summer of 2017, where I met Ante Skelin, also a former member of yours, along with, of course, hundreds of other people. ISHA has certainly opened many doors for me and pointed out various perspectives. Every year I tell students in Split about my positive experiences and encourage them to join because as I said

sekcije koje ISHA neprestano reklamira i koje su osnovica i pluća ove organizacije, a unutar kojih student može iskustveno, akademski, društveno i na razne druge načine profitirati.

Postoji li neki oblik suradnje s drugim udrugama studenata povijesti ili drugim krovnim udrugama?

Što se tiče lokalnih sekcija, one su slobodne sudjelovati s raznim udrugama, primjerice ISHA Split ima dugogodišnju vezu s Kliškim uskocima. Na globalnoj je razini ISHA članica IFISO-a koji okuplja sve svjetske udruge studenata i koji je odlična platforma za suradnju među udrugama. Kroz svoju je povijest ISHA imala razne projekte s EGEE-om, IAPS-om, EUROCLIO-om i drugim udrugama. S brojnim udrugama ISHA ima i ugovore o partnerstvu, npr. s Udrugom studenata geografije (EGEA). Suradnja je ono primarno što pokreće ISHA-u, no ona je vrlo otežana zbog globalne situacije koja nas je praktički vezala za ekrane i *online* konferencije.

Kako je pandemija COVID-19 utjecala na događaje i druge aktivnosti u organizaciji ISHA-e?

Kao što sam već prije kazao, koronavirus nas je, kao i druge organizacije, zaustavio u napretku i bacio nekoliko godina unazad. Temelji su organizacije, poput konferencija, premješteni za neka bolja vremena ili organizirani *online*, osim konferencije u Ghentu u rujnu 2020. koja je imala hibridni model konferencije. Ne treba trošiti riječi na to koliko je taj model suboptimalan, ali u takvoj smo se situaciji našli svi koji se bavimo organizacijama fizičkih događanja. Iskreno, postoji zabrinutost da će ISHA teško prebroditi ovo razdoblje, no valja znati kako je ISHA kroz svoju povijest

earlier, it's like an abbreviated Erasmus to you. A very nice experience until you become part of the structure, then it's hard work, haha, but here besides conferences, students can also participate in the work of Carnival magazine which ISHA publishes in English. Of course, there are also local sections that ISHA constantly advertises and which are the basis and lungs of this organization, and within which the student can profit experientially, academically, socially and in various other ways.

Is there any form of collaboration with other history student associations or other umbrella associations?

As for the local sections, they are free to participate with various associations, for example ISHA Split has a long-standing relationship with the Klis Uskoks. Globally, ISHA is a member of IFISO, which brings together all the world's student associations and is an excellent platform for cooperation between associations. Throughout its history, ISHA has had various projects with EGEE, IAPS, EUROCLIO and various other associations. ISHA also has partnership agreements with a number of associations, such as the Geography Students Association (EGEA). Collaboration is what primarily drives ISHA, but it is very difficult due to the global situation that has practically tied us to screens and online conferences.

How did the COVID-19 pandemic affect ISHA events and other activities?

As I said before, the coronavirus has, just like it did to other organizations, stopped us in progress and thrown us back a few years. The foundations of the organization, such as conferences have been moved for some better times or organized online, except for the Gent conference in September 2020 which

nekoliko puta hibernirala i opet se vraćala, stoga se valja nadati pozitivnom ishodu.

Kako stoje hrvatske ISHA podružnice, odnosno kako se one uklapaju u ISHA-in međunarodni mozaik?

Hrvatske se sekcije zadnjih godina jedne od najjačih i najbrojnijih u ISHA-i. Glavna je perjanica već godinama Osijek koji je znao na neke seminare slati i po jedanaest članova pored iznimne lokalne aktivnosti. Nažalost, i ta je fantastična generacija na zalazu. Dali su kormilo u rukama mladim snagama, što je krucijalno za nastavljanje vijeka jedne sekcije. Trebali su biti domaćini po mom mišljenju jednog od najboljih seminara zadnjih godina - evo, baš oko ovog datuma, no odustali su od domaćinstva zbog pandemije. Osim njih, valja istaknuti i Vašu sekciju koja godinama uporno i jako kvalitetno izdaje *Rostru* i koja je organizirala zadnji Okrugli stol studenata povijesti. Povijesno je Zagreb bio vrlo jaka sekcija. Jedan je od prvih hrvatskih članova Internacionalnog odbora u ISHA-i bio prof. Tvrtko Jakovina, tada student, a danas patron ISHA-e International koji se često aktivira na razne inicijative i pomaže našoj organizaciji. Sama je ISHA Zagreb bila domaćin posljednjoj konferenciji prije izbijanja pandemije, u siječnju 2020. Eto, spomenut ću i svoju matičnu sekciju koja sudjeluje u projektima oživljene povijesti s Kliškim uskocima i drugim povijesnim postrojbama, tiska časopis *Pleter* koji ove godine izlazi *online*. Tu su još i Rijeka koja je, nažalost, zbog animoziteta uprave tamošnjeg Odsjeka, ugašena. Spomenut ću i Pulu i konferenciju gdje su praoci ISHA-e Split prvi put došli na ideju o osnivanju sekcije u Splitu. Dubrovnik također ima udrugu koja formalno ima članove u ISHA-i, a koji su čak htjeli organizirati konferenciju, no kao

had a hybrid conference model. No need to waste words on how suboptimal this model is, but everyone who are involved in the organization of physical events have found themselves in such situation. Honestly, there are concerns that ISHA will have a hard time overcoming this period, but it is important to know that ISHA has hibernated several times throughout its history and still came back, so we should hope for a positive outcome.

How are the Croatian ISHA affiliates, in a sense of how they fit into the ISHA international mosaic?

In recent years, Croatian sections have been one of the strongest and most numerous in ISHA. The main flagship has for years been Osijek, which used to send 11 members to some seminars, in addition to exceptional local activity. Unfortunately, that fantastic generation is also in decline. They gave the helm in the hands of the young forces, which is crucial for the continuation of every section. They were supposed to be the hosts of, in my opinion, one of the best seminars of recent years here just around this date, but they gave up hosting because of the pandemic. In addition to them, it is worth mentioning your section, which has been persistently and very well publishing *Rostra* for years and which organized the last Round Table of History Students. Historically, Zagreb was a very strong section. One of the first Croatian members of the International Committee in ISHA was prof. Tvrtko Jakovina, then a student, and today a patron of ISHA International, who is often active in various initiatives and helps our organization. ISHA Zagreb itself hosted the last conference before the outbreak of the pandemic in January 2020. I will also mention my home section, which participates in projects of revived history with the Kliški Uskoks and other historical units, and also

da se početkom pandemije sve zamrzlo i ljudi su klonuli duhom. Kao što vidite, Hrvatska je država koja ima možda i najviše ISHA sekcija po glavi stanovnika. Možemo biti ponosni da je u posljednjih pet godina troje predsjednika ISHA-e International bilo upravo iz Hrvatske.

Možete li preko iskustava komunikacije s mladim povjesničarima diljem svijeta osjetiti kako će se kretati gibanja u ideološkom pristupu povijesti? Hoće li tradicije nacionalnih narativa ustupiti mjesto globaliziranom pogledu na svijet?

To je dosta dobro pitanje. Iako na fakultetu konstantno slušamo o tome da kao povjesničari ne smijemo dopustiti da nas naklonost savije, a pristranost zavede, i kako pravi povjesničar mora biti objektivan, moram primijetiti da je na Zapadu, ali i u nekim slučajevima kod nas ideologija često podloga za povijesne interpretacije. Svakako je globalizacijski faktor pozitivan i poželjan, ali ako sa sobom nosi i brisanje nacionalnih narativa, valja znati u kojem trenutku treba potegnuti ručnu i shvatiti kada multiperspektivnost prelazi u monoperspektivnost s kamuflačom multiperspektivnosti. Smatram kako u Hrvatskoj postoji dobra ravnoteža i kako, kao i uvijek, balansiramo između strujanja s Istoka i Zapada. Na pitanje hoće li nacionalni narativi ustupiti mjesto globaliziranom pogledu na svijet, teško je dati definitivan odgovor. Rekao bih da su zemlje bez tradicionalnog nacionalnog naboja već ustupile, a sve kreće od fakulteta. Primjer iz Sjeverne Makedonije, gdje postoji jaka inicijativa za spajanjem svih humanističkih predmeta u jedan u srednjim i osnovnim školama, pomalo zabrinjava, a opet u istoj državi postoji jaki nacionalni narativ koji nije uvijek sukladan sa susjednim narativima. Mislim da

writes the magazine *Pleter*, which is published online this year. There is also Rijeka, which, unfortunately, was shut down due to animosity by the management of the Department there. I will also mention Pula and the conference where the forefathers of ISHA Split first came up with the idea of establishing a section in Split. Dubrovnik also has an association that formally has members in ISHA, who even wanted to organize a conference, but it was as if at the beginning of the pandemic everything froze and people lost their will. As you can see, Croatia is the country that has perhaps the most ISHA sections per capita. We can be proud that in the last 5 years, three presidents of ISHA International were from Croatia.

Can you, through experiences of communication with young historians around the world, feel how movements will move in the ideological approach of history. Will the traditions of national narratives give way to a globalized worldview?

That is a very good question. Although we constantly hear in universities that, as historians we must not allow affection to bend us, and bias to seduce us and how a real historian must be objective, I must note that in the West, but also in some cases here also, ideology is often the basis for historical interpretations. Certainly, the globalization factor is positive and desirable, but if it brings with it the erasure of national narratives, it is important to know at what point to pull the trigger and understand when multiperspectivity turns into monoperspectivity with the camouflage of multiperspectivity. I think that there is a good balance in Croatia and that, as always, we balance between currents from the East and the West. The question of whether national narratives will give way

na kraju sve pada na pojedinca i način na koji će svoje kompetencije ispoljiti bilo s jedne, bilo s druge strane katedre.

I za kraj: Što mislite kako izgleda budućnost ISHA-e?

Budućnost ISHA-e ovisi o njezinoj mogućnosti da u ovoj godini zadrži članove na okupu i othrvu se zagrljaju pandemije. Situacija ne izgleda najbolje, ali se uz zalaganje i trud može izvući pozitivan ishod koji će održati ISHA-u na životu. Balkanske su se sekcije istrošile i sadašnje bi rukovodstvo, da nadopunim prethodno pitanje, svakako moglo staviti uteg na vagu koja će se nakloniti suprotno nacionalnim narativima.

Za kraj želim pozdraviti sve prijatelje i kolege iz zadarske sekcije s kojima imam pregršt divnih uspomena i nadam se da ćemo se uskoro vidjeti; ako ne na konferenciji, onda barem u Barbakanu.

to a globalized worldview is a difficult one to give a definitive answer. I would say that countries without a traditional national charge have already given in, and everything starts from the universities. The example from North Macedonia where there is a strong initiative to merge all humanities subjects into one in secondary and primary schools is a bit worrying, and yet in the same country there is a strong national narrative that is not always compliant with neighboring narratives. I think that in the end it all falls on the individual and how he will show his competencies on either side of the department.

And on the end, one final question: What does the future of ISHA look like?

The future of ISHA depends on its ability to keep members together in this year and resist misfortunes that come with pandemics. The situation does not look the best, but with commitment and effort, a positive outcome can be drawn that will keep ISHA alive. The Balkan sections have been worn out and the current leadership, to supplement the previous question, could certainly put a weight on the scales that will bow against national narratives.

In the end, I would like to greet all the friends and colleagues from the Zadar section with whom I have a handful of wonderful memories and I hope to see you soon, if not at the conference, then at least in Barbakan.